

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Heerlen,
1 februari 2022

Vergaderdatum:

Onderwerp

Zienswijze op de deelname aan de stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Registratienummer:
BWV-22001605

Agendapunt:

Aanleiding

Op 4 oktober 2021 heeft het Veiligheidsberaad (VB), het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting Risicobeheer. Deze stichting adviseert veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade en koopt voor de veiligheidsregio's in ieder geval ongevallenverzekeringen in.

Op 3 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur van de VRZL een voorgenomen besluit genomen tot oprichting van en deelname aan de stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, conform het ontwerpbesluit zoals voorgelegd door het VB. De gemeenschappelijke regeling van VRZL voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon, indien de behartiging van het te dienen openbaar belang in het bijzonder is aangewezen. Voordat besloten kan worden tot deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, vraagt het Algemeen Bestuur van de VRZL daarom aan de raden van deelnemende gemeenten om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang kenbaar te maken, op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. In haar brief van 16 december 2021 (bijlage 1) vraagt het Algemeen Bestuur van VRZL om een reactie uiterlijk 1 maart te mogen ontvangen.

Huidige situatie

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is al enige tijd aan de slag met het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Als gevolg van verschillende interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van

ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoerd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Toekomstige situatie

Om via landelijke samenwerking antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- een (landelijk) expertisebureau op te richten dat kan adviseren en bemiddelen;
- strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan, w.o. met de VNG;
- landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- collectief één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken) in te kopen;
- een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken.

Met deze ontwikkeling hebben de veiligheidsregio's straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig. Het voorgenomen besluit waarover een zienswijze wordt gevraagd, gaat dan ook over de stap om te komen tot deze stichting risicobeheer en deelname daaraan door de VRZL.

Kader

Integrale Veiligheid

Kernthema:

Veiligheid

Bevoegdheid

Raad, op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Voorstel

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de oprichting van en de deelname aan de stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Argumenten

1.1 De huidige ongevallenverzekering sluit niet meer aan bij de verwachting van medewerkers en veiligheidsregio's en goed werkgeverschap.

Bij de medewerkers en de veiligheidsregio heeft het toegenomen bewustzijn over de aard en hoogte van aanspraken als gevolg van ongevallen tijdens het werk ertoe geleid dat er verwacht wordt niet meer in 'verzekeringen' te denken, maar in 'risico's en aanspraken'. Bovendien heeft de toegenomen samenwerking van veiligheidsregio's, ook geleid tot nieuwe verwachtingen in de samenwerking op dit vlak. In die lijn getuigt het van goed

werkgeverschap om gezamenlijk goede en meer uniforme afspraken te maken over aanspraken bij dienstongevallen en de afhandeling daarvan. In de stichting risicobeheer ontstaat een professionele organisatie die hier invulling aan geeft.

1.2. De verzekeringsmarkt is verhard en verzekerbaarheid staat onder druk.

Het aantal aanbieders neemt af en de premies stijgen. Daarnaast worden voorwaarden van verzekeringen versoerd met als gevolg dat de verzekeringsmarkt niet meer voldoet om de huidige wijze voort te zetten. Een landelijke stichting risicobeheer biedt antwoord op deze situatie. Indien een veiligheidsregio niet deelneemt aan de landelijke stichting, zal deze zelf de verzekering dienen op te pakken. Gelet op de kwetsbaarheid binnen de verzekeringsmarkt en de stijgende premies is dit niet gewenst.

1.3 Samenwerking van veiligheidsregio's in een landelijke stichting risicobeheer zorgt naar verwachting op termijn voor een efficiency- en kwaliteitsslag en kostenbesparing.

Door een gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades, kunnen in de toekomst kosten worden bespaard. Afhankelijk van de situatie op de verzekeringsmarkt, en de premies voor verzekeringen die nog steeds proportioneel kunnen stijgen, wordt er vanuit gegaan dat deelname in ieder geval leidt tot minder meerkosten. Op termijn kunnen daarnaast ook andersoortige risico's door de stichting worden opgepakt.

1.4 Samenwerking en expertise in een landelijke stichting risicobeheer biedt stevigheid.

De verzekeringsfunctie binnen veiligheidsregio's is veelal kwetsbaar ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Ook binnen VRZL is relatief beperkte capaciteit gealloceerd aan verzekering-beheer. Een centraal, landelijk initiatief is daarom ook voor de VRZL interessant. Het expertisebureau heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De uiteindelijke kosten voor de oprichting van en de deelname aan de landelijke stichting risicobeheer veiligheidsregio's zijn nog niet bekend.

Naar verwachting bedragen de kosten voor de deelname aan de landelijke stichting risicobeheer circa € 22.500 incl. btw per veiligheidsregio per jaar. Als volgende stap moet nog een waarborgfonds worden opgericht met als doel om de niet-verzekerbare risico's te dragen. Bij het opzetten van een waarborgfonds is het aantal veiligheidsregio's dat meedoet van belang. De definitieve kosten worden daarom pas bekend wanneer deze stap is genomen. Het voorstel voor de vorming van dit waarborgfonds in een (separate) stichting volgt naar verwachting voor 1 juli 2022. Gemeenteraden zal hiervoor opnieuw de mogelijkheid worden geboden wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie, is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau.

Kosten en dekking

Naar verwachting bedragen de kosten circa € 22.500 incl. btw per veiligheidsregio per jaar. Deze kosten zullen binnen de begroting van de VRZL worden opgevangen.

Communicatie

De zienswijze wordt schriftelijk aan de VRZL medegedeeld.

Evaluatie

n.v.t.

Planning, procedure en uitvoering

Mochten er vanuit de gemeenteraden wensen en bedenkingen komen die om debat vragen in het Veiligheidsberaad, dan zal dat uiterlijk op 1 april 2022 bij de voorzitter van het Veiligheidsberaad kenbaar worden gemaakt, zodat dit kan worden geagendeerd voor de vergadering van het Veiligheidsberaad op 1 juli 2022.

Bijlagen

- 1.a Brief aan gemeenteraden d.d. 16 december 2021
- 1.b Bijlage brief gemeenteraden d.d. 16 december 2021
2. Brief van voorzitter VB aan voorzitters veiligheidsregio's over stichting risicobeheer
3. Modelontwerpbesluit oprichting stichting risicobeheer

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de gemeentesecretaris a.i.
L. Schouterden

de burgemeester,
drs. R. Wever

Dit voorstel is digitaal ondertekend en is daarom niet voorzien van handtekeningen.

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer BWV-22001605;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever